

Været i Norge

Klimatologisk månedsoversikt

Januar 2005

Knut Iden, Ketil Isaksen, Stein Kristiansen, Hanna Szewczyk-Bartnicka

Stormen "Inga" skapte problemer i Bergen

Januartemperaturen var betydelig høyere enn normalen i hele landet. Månedstemperaturen i enkelte områder av Hedmark var 8-10 grader over normalen. Østlandet registrerte den nest varmeste januar de siste 100 år. Månedsnedbøren på Finnmarksvidda, samt i deler av Trøndelag og Vestlandet, var den nest største som er registrert siden 1900.

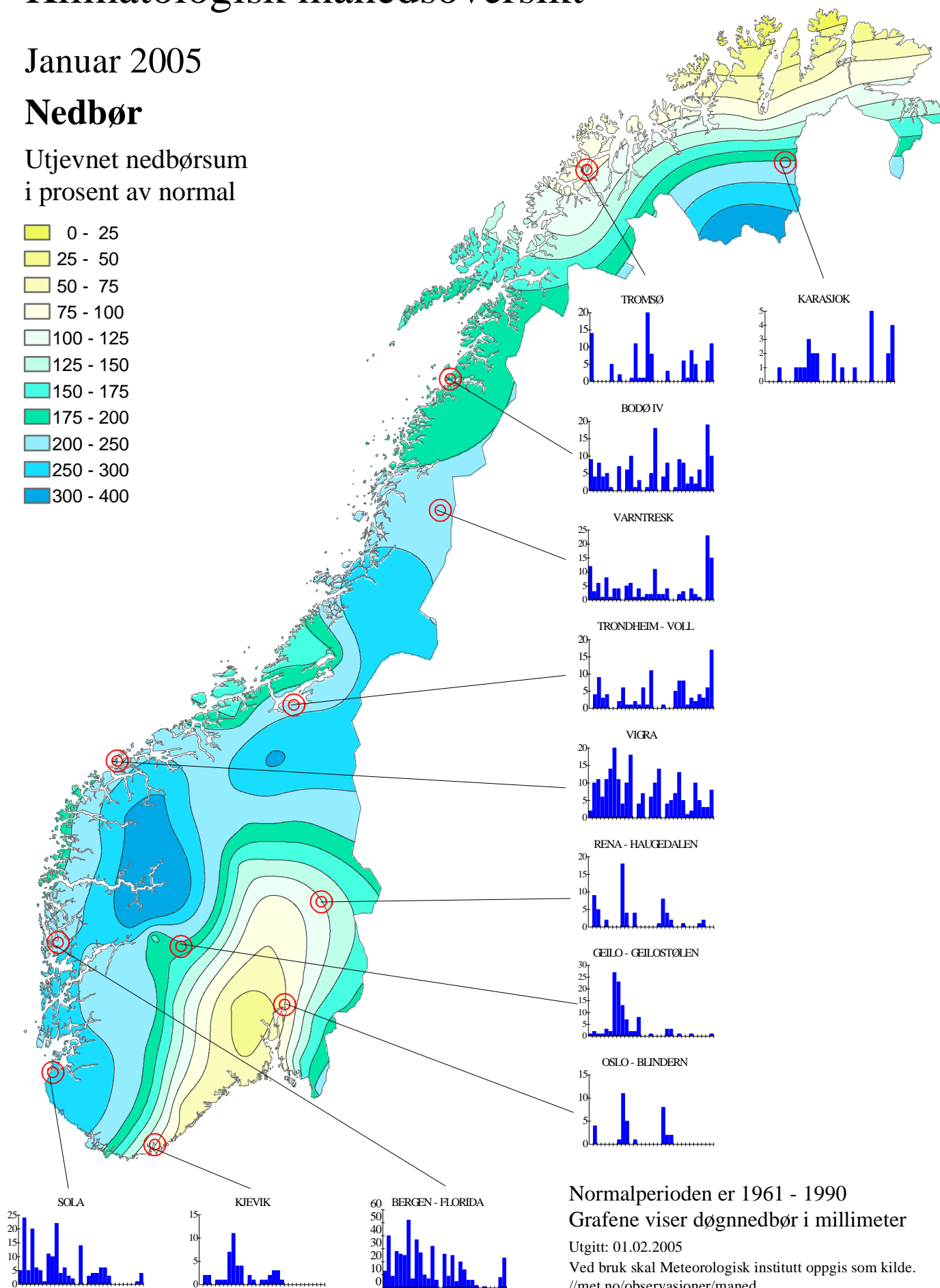
Klimatologisk månedsoversikt

Januar 2005

Nedbør

Utjevnet nedbørsum i prosent av normal

- 0 - 25
- 25 - 50
- 50 - 75
- 75 - 100
- 100 - 125
- 125 - 150
- 150 - 175
- 175 - 200
- 200 - 250
- 250 - 300
- 300 - 400

Normalperioden er 1961 - 1990

Grafene viser døgnedbør i millimeter

Utgitt: 01.02.2005

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
//met.no/observasjoner/maned

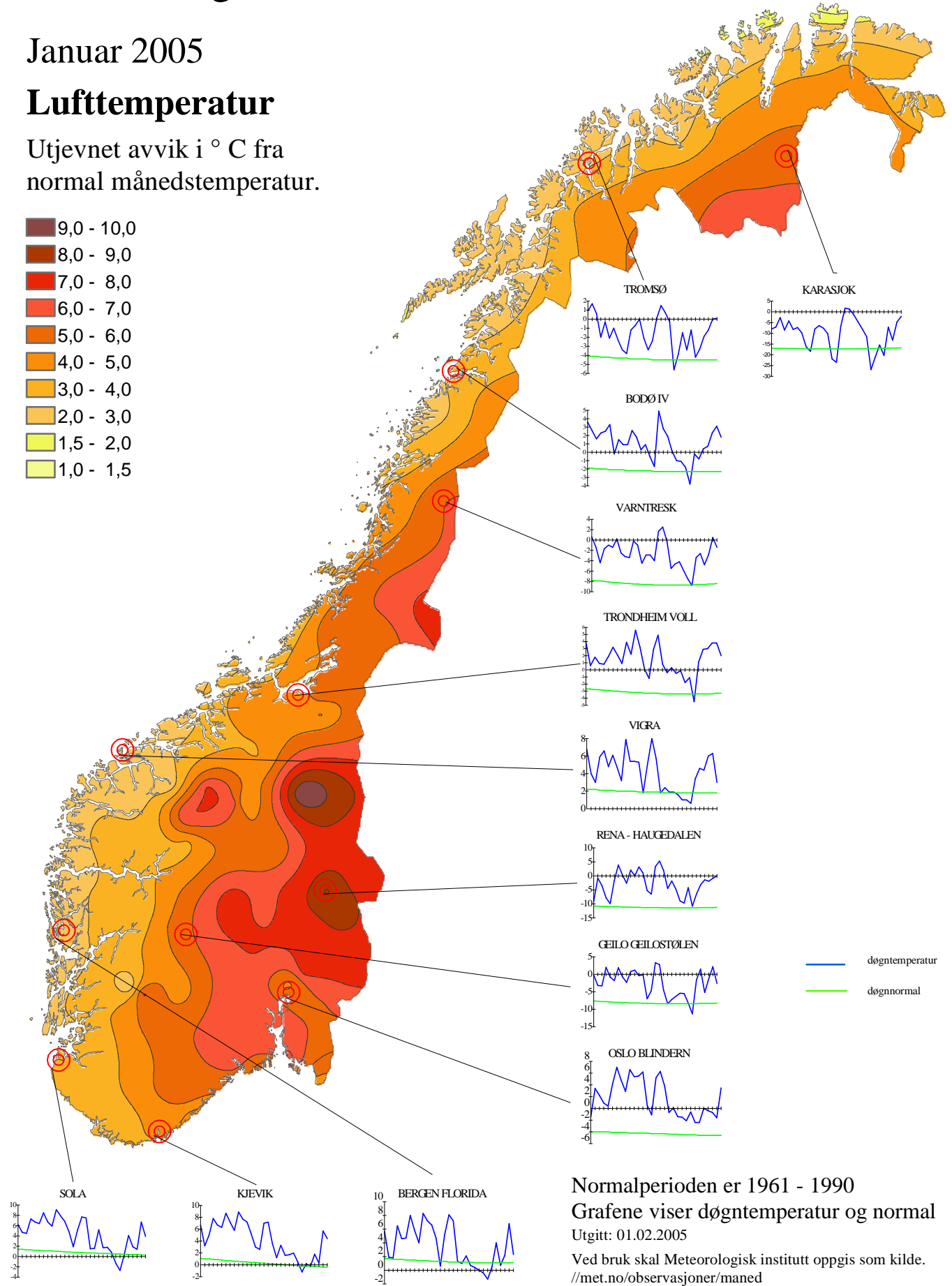
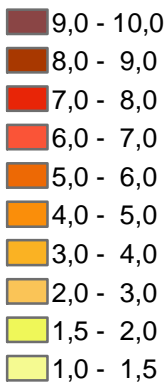

Klimatologisk månedsoversikt

Januar 2005

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i °C fra normal månedstemperatur.

Normalperioden er 1961 - 1990
 Grafene viser døgntemperatur og normal
 Utgitt: 01.02.2005
 Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
 //met.no/observasjoner/maned

Været i Norge - januar 2005

Januartemperaturen var betydelig høyere enn normalen i hele landet. Månedstemperaturen i enkelte områder av Hedmark var 8-10 grader over normalen. Østlandet registrerte den nest varmeste januar de siste 100 år. Månedsnedbøren på Finnmarksvidda, samt i deler av Trøndelag og Vestlandet, var den nest største som er registrert siden 1900.

Lufttemperatur

Månedstemperaturen for Norge i januar var 4,8 °C høyere enn normalen. Det er den sjuende varmeste januar siden 1900 for Norge sett under ett. Januartemperaturen i deler av Hedmark var 8-10 grader over normalen. På Østlandet er januar 2005, sammen med 1930 og 1932, den nest varmeste januar siden 1900. Januar 1989 er den varmeste med 7,9 grader over normalen.

Høyest månedstemperatur var langs kysten fra Vest-Agder til Møre og Romsdal. Hellisøy fyr var varmest med 5,3 °C (2,8 °C over normalen), etterfulgt av Lindesnes fyr, Utsira fyr og Svinøy fyr, alle med 5,1 °C (hhv. 4,0 °C, 2,8 °C og 2,1 °C over). Lavest månedstemperatur kom på Finnmarksvidda. Cuovddatmohkki var kaldest med -10,3 °C (5,5 °C over normalen), etterfulgt av Karasjok - Latenjarga med -9,9 °C (7,2 °C over) og Kautokeino med -9,8 °C (6,2 °C over).

Høyeste maksimumstemperatur kom i Lærdal - Moldo med 13,6 °C 10. januar. Nelaug målte 13,2 °C 7. januar, som er den nest høyest maksimumstemperatur for januar som er registrert i Aust-Agder. Den høyeste er Lyngør fyr med 13,3 °C 17. januar 2000. Cuovddatmohkki hadde landets laveste minimumstemperatur med -32,4 °C 27. januar. En så høy minimumstemperatur for Norge i januar har en ikke registrert siden 1973, da Cuovddatmohkki fikk -30,5 °C 28. januar.

Nedbør

Basert på observasjoner fra værstasjonene er månedsnedbøren for Norge 185 % av normalen, noe som gir den tredje mest nedbørrike januar siden 1900. Finnmarksvidda, samt deler av Trøndelag og Vestlandet, fikk den andre mest nedbørrike januar siden 1900. Deler av Østlandet, samt de ytre delene av Finnmark fikk mindre nedbør enn normalen. Enkelte områder av Buskerud og Akershus fikk bare 30-50 % av månedsnormalen.

Kvamskogen fikk mest nedbør av værstasjonene med 767 mm (259 % av normalen), etterfulgt av Modalen med 762 mm (257 % av normalen) og Takle med 711 mm (216 %). Saltdal fikk minst nedbør av værstasjonene med 11 mm (37 % av normalen), etterfulgt av Kongsberg brannstasjon med 18 mm (32 % av normalen) og Drammen - Berskog, Banak og Vardø radio, alle med 19 mm (hhv. ingen normal for Drammen, 90 % og 35 % av normalen).

Kvamskogen målte størst døgnnedbør av værstasjonene med 90,0 mm 13. januar. Dette er den tredje høyeste døgnsummen som er registrert på Kvamskogen i januar siden målingene startet der i 1948. Mange steder har satt ny døgnrekord for januar, bl.a. fikk nedbørstasjonen Hafslø 58,0 mm 7. januar - den høyeste siden stasjonen ble opprettet i 1895.

De store temperatur- og nedbøravvikene førte til en spesiell snøsituasjon flere steder. Vinteren hittil er den mest snørike på over 30 år på de vestlige delene av Hardangervidda, samt i deler av Jotunheimen og på Dovrefjell og i indre og høyereliggende deler av Trøndelag, Troms og Finnmark. Uvanlig store områder har lite eller ingen snø i Buskerud, Telemark og Aust-Agder.

Januar var preget av uvanlig mye ekstremvær, med kraftig vind, høy vannstand og mye nedbør. I løpet av en uke fikk deler av Norge oppleve tre ekstreme værhendelser. Først "Gurdrun", som slo til den 8., så "Hårek" som herjet den 10. og 11. og sist "Inga" den 12.

Arktis og maritimt - januar 2005

Arktis

Månedstemperaturen på Svalbard var langt *over* normalen i januar. Svalbard lufthavn fikk $-7,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($7,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ over normalen), Ny-Ålesund fikk $-7,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($6,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ over), Bjørnøya fikk $-2,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($6,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ over) og Hopen fikk $-3,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($10,3\text{ }^{\circ}\text{C}$ over). Sistnevnte er den tredje høyeste som er registrert i januar, siden målingene startet på Hopen i 1944. Månedstemperaturen på Jan Mayen var $-2,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($3,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ over).

Høyeste maksimumstemperatur kom på Jan Mayen med $5,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ 25. januar. Sveagruba hadde den laveste minimumstemperaturen med $-32,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ 16. januar.

Jan Mayen fikk mest nedbør av de arktiske stasjonene med 85 mm (152 % av normalen), etterfulgt av Hopen med 34 mm (87 % av normalen).

Jan Mayen målte størst døgnedbør av de arktiske stasjonene med 13,7 mm 9. januar.

Maritimt

Måneden som helhet var preget av passasjer av flere kraftige lavtrykk, noe som førte til tre varsler om ekstremt vær i perioden 8.-11. "Gudrun" ga nordvestlig sterk storm fra Agder til svenskegrensen og høy vannstand på strekningen Egersund - svenskegrensen den 8., mens "Hårek" ga vestlig full storm og kortvarig sterk storm med høy vannstand fra Nord-Trøndelag til Lofoten. "Inga" førte den 12. til sør/sørvestlig liten til sterk storm med høy vannstand på strekningen Egersund - Kristiansund. Disse lavtrykkspassasjene førte til kraftig vind og høye bølger på oljeplattformene. På Ekofisk var det "Gudrun" som ga størst vindhastighet med 30 m/s (sterk storm) fra vest den 8. og signifikant bølgehøyde på 10,2 m. "Hårek" ga størst vindhastighet i Haltenbankområdet, der både Draugen og Heidrun målte i overkant av 27 m/s (full storm) fra vest den 10. "Inga" ga størst vindhastighet på Sleipner og Gullfaks C med hhv 27,4 og 25,9 m/s (full storm) den 12. Sleipner målte i denne situasjonen 10,1 m i signifikant bølgehøyde og Gullfaks C 11,3 m som er høyeste verdi i januar. Den 30. passerte et nytt kraftig lavtrykk fra vest, noe som resulterte i signifikant bølgehøyde på 11 m på stasjon "Mike" (værskipet Polarfront) og 9,4 og 9,6 m på hhv Draugen og Heidrun. Vindretningen var fra vestlig kant det meste av måneden.

Månedsmiddeltemperaturen var over langtidsmidlene for samtlige stasjoner. På Ekofisk var månedsmiddelet $6,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, som er $1,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ over langtidsmiddel basert på perioden 1980-2003, Sleipner fikk $6,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($0,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ over) Gullfaks C fikk $5,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ over), Draugen $4,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($0,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ over), Heidrun $4,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($0,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ over) og "Mike" $3,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($0,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ over normalen). Langtidsmiddelet for Sleipner er basert på perioden 1994-2003, for Draugen på perioden 1995-2003 og for Heidrun på perioden 1996-2003.

På Ekofisk var månedsmiddelet for sjøtemperaturen $7,3\text{ }^{\circ}\text{C}$, som er $0,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ over langtidsmiddelet for perioden 1980-2003, mens tilsvarende for "Mike" var $7,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ ($0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ over normalen). I måleserien for Ekofisk, som går tilbake til 1980, er det tre år som har høyere verdi i januar, og varmest er 1990 med $8,1\text{ }^{\circ}\text{C}$. I måleserien for "Mike", som går tilbake til 1949, er det 7 år som har høyere januarmiddel for sjøtemperatur. Høyeste verdi er her fra 1961 og 1962 med $7,4\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Takk for bidrag fra :

Åse Moen Vidal - klimatologisk database

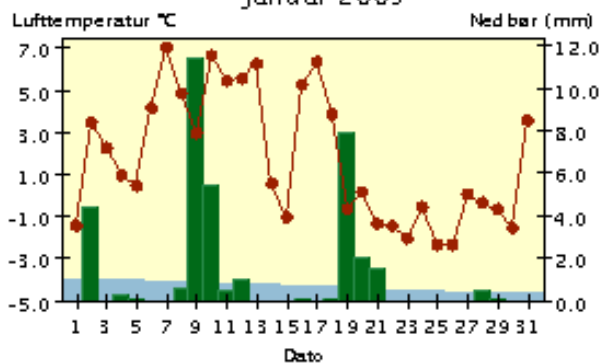
Solfrid Agersten - Java applikasjon (KDVH)

Keywords : Norwegian climate, monthly statistics, temperature anomalies, precipitation anomalies, extreme events, anomaly maps

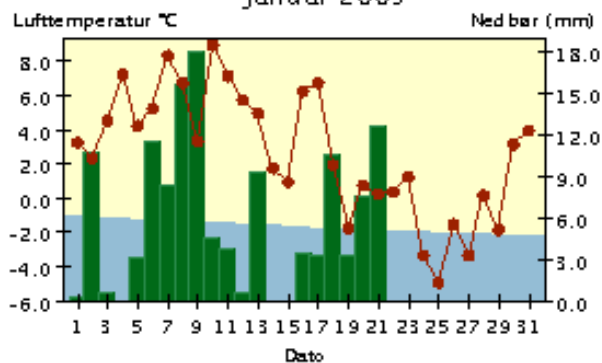
Døgntemperatur og døgnedbør

Januar 2005

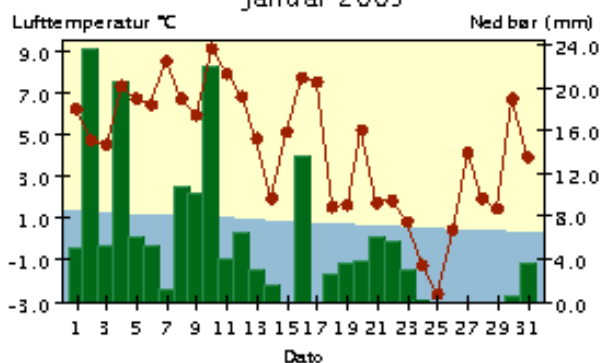
Oslo – Blindern
Januar 2005

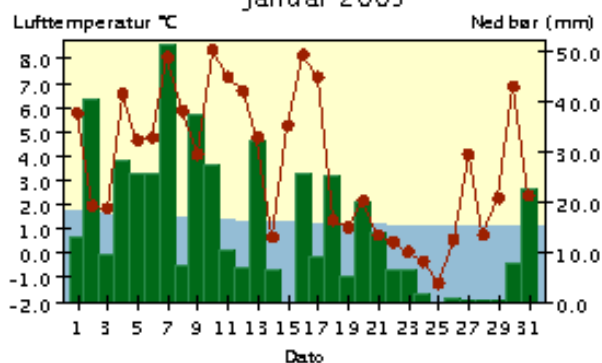
Kjevik
Januar 2005

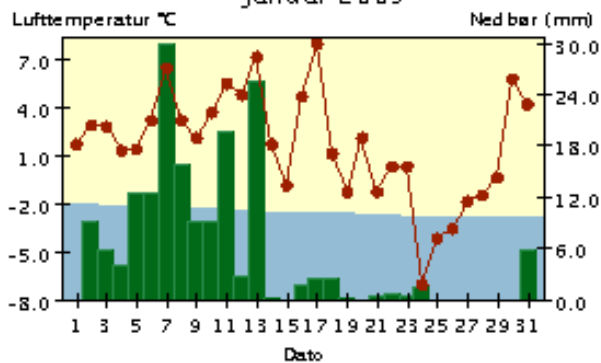
Sola
Januar 2005

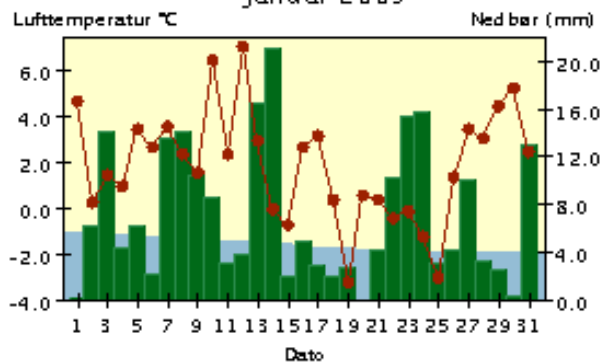
Bergen – Florida
Januar 2005

Lærdal – Moldo
Januar 2005

Tingvoll – Hanem
Januar 2005

Døgntemperatur

Varmere enn normalen

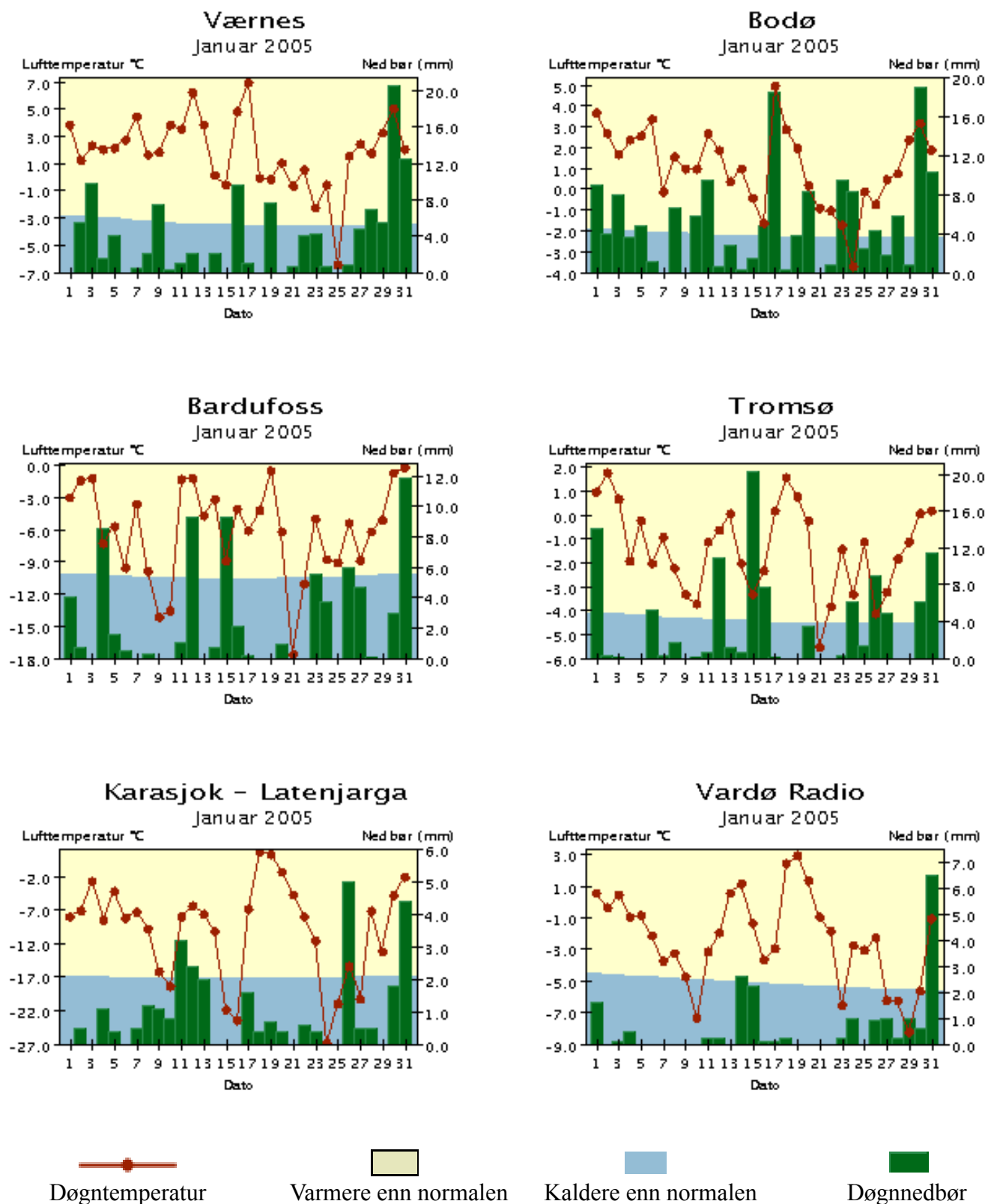
Kaldere enn normalen

Døgnedbør

Nedbøren er målt kl. 07 normalt tid og er falt i løpet av foregående 24 timer. Døgntemperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgn (kl. 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Døgntemperatur og døgnedbør

Januar 2005

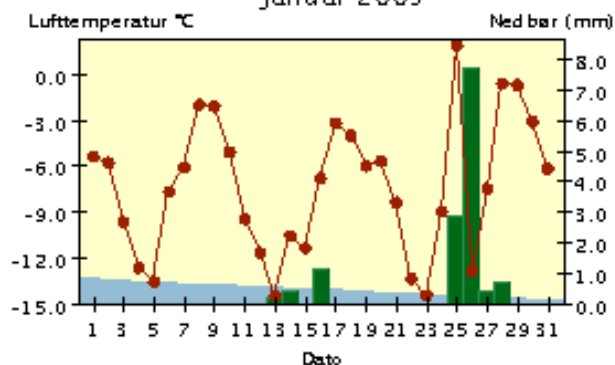

Nedbøren er målt kl. 07 normalt tid og er falt i løpet av foregående 24 timer. Døgntemperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl. 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

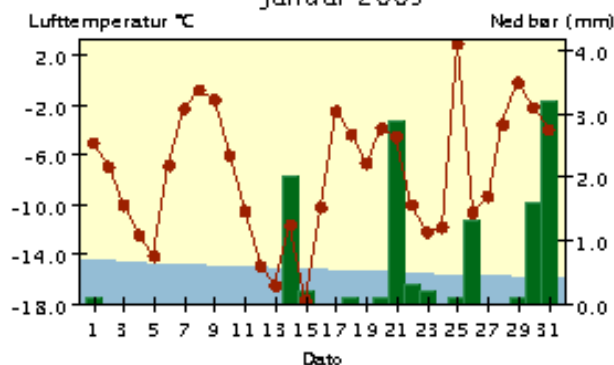
Døgntemperatur og døgnedbør

Januar 2005

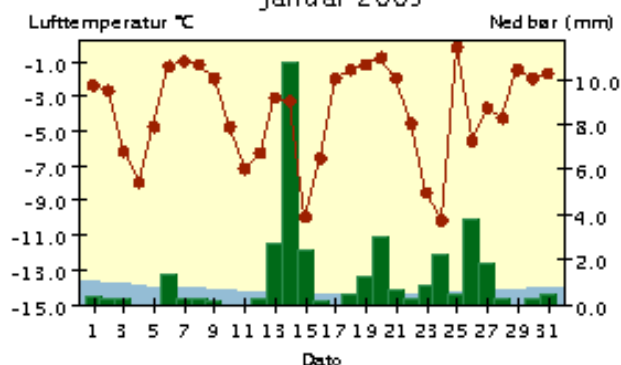
Ny-Ålesund
Januar 2005

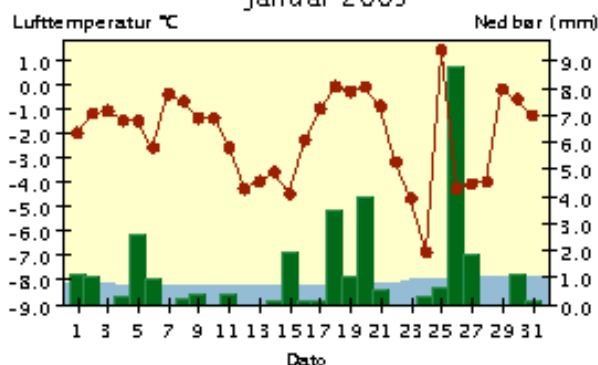
Svalbard Lufthavn
Januar 2005

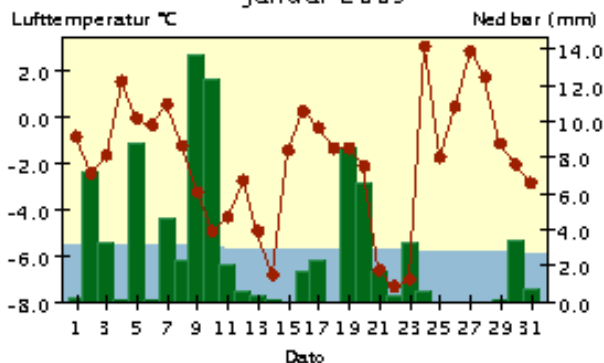
Hopen
Januar 2005

Bjørnøya
Januar 2005

Jan Mayen
Januar 2005

Døgntemperatur

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

Døgnedbør

Nedbøren er målt kl. 07 normalt tid og er falt i løpet av foregående 24 timer. Døgntemperaturen er middeltemperaturen for temperaturdøgnet (kl. 19-19). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Januar 2005

	Tm	Av	Txm	Tnm	Txa	dt	Tna	dt	Rf	RR	RR%	Rxa	dt	T<0	Rd	Skd	Pe	Ov	Fyr	Vek
FI 93140 ALTA LUFTHAVN	-4.8	3.9	-1.7	-7.7	4.3	19	-14.3	16	76	38	119	7.0	12	30	29	5.1	3	8	675	0
FI 93301 SUOLOVUOPMI - LULI	-9.7	4.6	-5.6	-14.6	0.1	18	-29.8	27	91					31					826	0
FI 93700 KAUTOKEINO	-9.8	6.2	-4.7	-14.6	1.5	30	-29.1	25	86	31	344	5.6	13	31	25	7.0	1	23	830	0
FI 93900 SIHCAJAVRI	-9.5	6.4	-5.2	-13.7	0.6	18	-27.9	16	92	59	347	5.4	3	31	24	7.4	0	26	823	0
FI 94280 HAMMERFEST LUFTHA	-3.5	*	-1.2	-6.4	3.3	20	-11.7	28	77					30					636	0
FI 94500 FRUHOLMEN FYR	-1.0	1.4	0.8	-2.8	5.0	20	-5.9	17	79					28					557	0
FI 95350 BANAK	-5.6	4.4	-2.8	-9.2	3.4	18	-16.3	16	82	19	90	3.8	12	30	23	5.0	3	10	701	0
FI 96400 SLETTNES FYR	-3.3	1.1	-1.4	-5.7	3.9	1	-11.8	29	79					30		6.0	2	16	630	0
FI 96800 RUSTEFJELBMA	-8.3	3.9	-4.7	-13.2	2.6	1	-28.5	16	89	31	79	5.7	12	30	22	6.5	3	20	784	0
FI 97251 KARASJOK - LATENJA	-9.9	7.2	-4.9	-15.1	2.3	18	-32.0	27	85	30	167	5.0	26	30	21	6.7	2	22	835	0
FI 97350 CUOVDDATMOHKKI	-10.3	5.5	-5.0	-16.8	1.5	18	-32.4	27	85	27	135	4.1	12	31	20	6.7	0	20	847	0
FI 98400 MAKKAUR FYR	-3.0	2.0							82										620	0
FI 98550 VARDØ RADIO	-2.4	2.7	-0.4	-4.3	4.0	19	-10.4	29	84	19	35	6.5	31	28	18	6.1	3	17	600	0
FI 98790 VADSØ LUFTHAVN	-5.1	*	-3.0	-8.0	2.5	19	-16.4	10	83					30					685	0
FI 99370 KIRKENES LUFTHAVN	-8.2	3.6	-5.4	-11.7	1.9	1	-22.8	10	88	22	69	4.6	29	30	30	6.0	0	15	782	0
SV 99710 BJØRNØYA	-2.1	6.0	-0.8	-4.0	3.0	25	-13.0	24	85	31	103	8.8	26	31	22	6.6	1	20	593	0
SV 99720 HOPEN	-3.9	10.3	-2.2	-5.8	0.7	25	-13.2	15	87	34	87	10.8	14	31	25	6.6	1	21	648	0
SV 99760 SVEAGRUVA	-9.9	6.2	-6.1	-14.6	5.2	25	-32.1	16	85					31					835	0
SV 99840 SVALBARD LUFTHAVN	-7.5	7.8	-4.5	-10.7	5.3	25	-20.8	15	74	12	80	3.2	31	31	13	4.9	8	12	759	0
SV 99910 NY-ÅLESUND	-7.4	6.5	-4.2	-10.8	3.8	25	-18.0	13	73	13	41	7.7	26	31	7	5.2	8	11	755	0
JA 99950 JAN MAYEN	-2.0	3.7	0.2	-3.9	5.9	25	-9.6	23	82	85	152	13.7	9	30	25	6.9	0	22	588	0

Verdiene er basert på datastatus pr. 01.02.05

Nedbør og temperatur for Norge 1900-2005

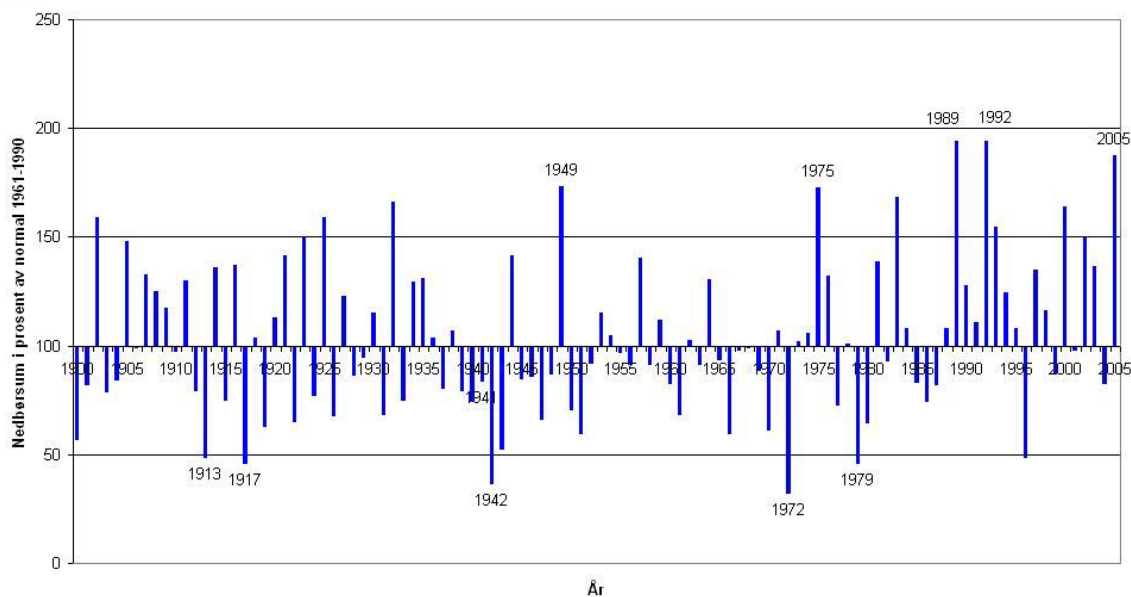
Januar

Grafene viser hvor mye månedsnedbøren og månedsmiddeltemperaturen for Norge avviker fra normalen (dvs. gjennomsnittet for 1961-1990).

Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: http://met.no/met/ver_100/index.html

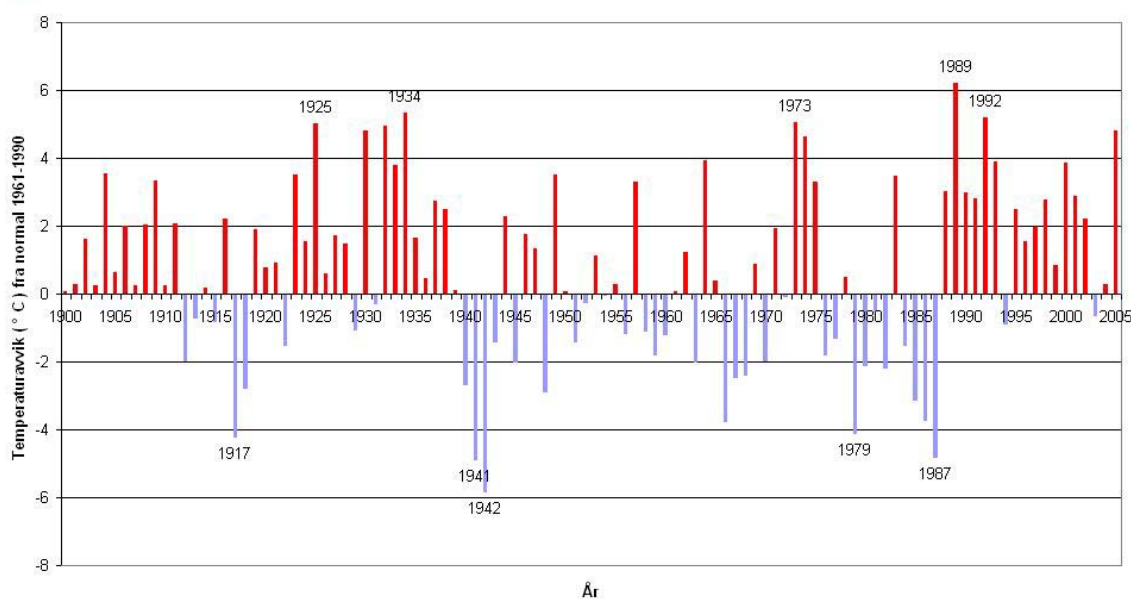
Norge - Januar

Månedsnedbøren for Norge er 185 % av normalen. Januar 2005 er den tredje mest nedbørrike januar måned siden 1900.

Norge - Januar

Månedstemperaturen for Norge er 4,8 °C over normalen. Januar 2005 er den sjuende varmeste januar måned siden 1900.

Nedbør og temperatur, Vestlandet og Østlandet 1900-2005

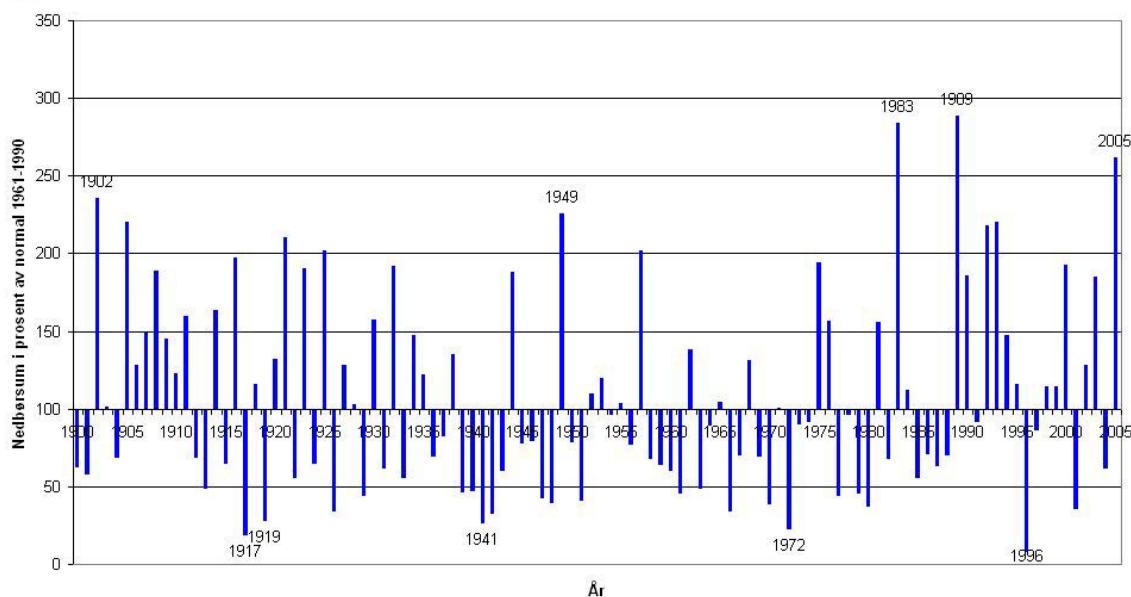
Januar

Grafene viser hvor mye månedsnedbøren og månedsmiddeltemperaturen avviker fra normalen (dvs. gjennomsnittet for 1961-1990) for hhv. Vestlandet og Østlandet.

Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: http://met.no/met/ver_100/index.html

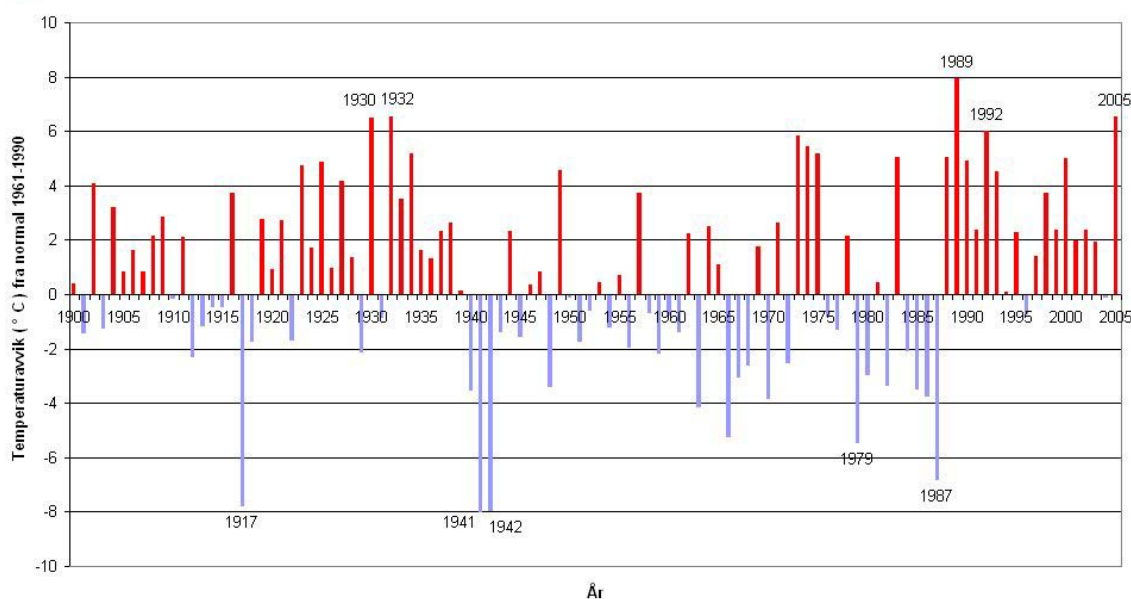
Geografisk region - Vestlandet - Januar

Månedsnedbøren for Vestlandet er 260 % av normalen. Januar 2005 er den tredje mest nedbørrike januar måned siden 1900.

Geografisk region - Østlandet - Januar

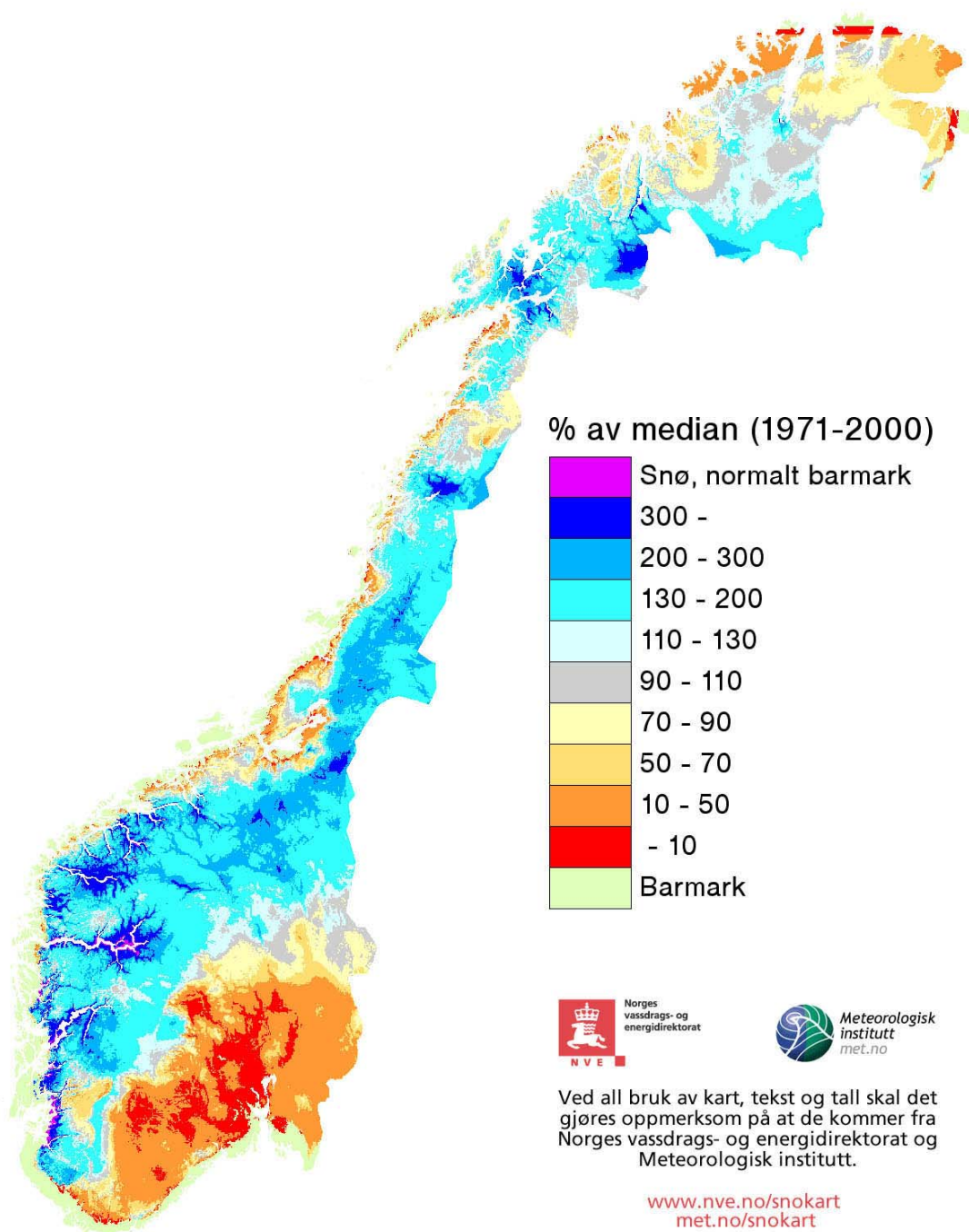
Månedstemperaturen for Østlandet er 6,5 °C over normalen. Januar 2005 er sammen med 1930 og 1932 den nest varmeste januar siden 1900. Januar 1989 er den varmeste med 7,9 grader over normalen.

Snømengde

Prosent av normalen

Dato: 1. februar 2005

Kart som viser snøens vannekvivalent som prosent av normalen. Normalen er medianverdien for vintrene 1971-2000 (30 år).

Nye snøkart lages nå for Norge i et samarbeidsprosjekt mellom Meteorologisk institutt (met.no) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). For flere kart se: www.nve.no/snokart og www.met.no/snokart